ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1999 йил 2 НОЯБРЬ, сешанба, № 82 (6.038). Сотувда эркин нархда

2000 йил 9 январь — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови куни

***

1999 йил 5 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ва Маҳаллий Кенгашларга сайловлар куни

БИР МИСҚОЛИ ҲАМ НОБУД БЎЛМАСИН!

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни пахта хирмонини 280 минг тоннага етказиб, шартнома режасини бажарганликларингиз билан самимий табриклайман.

Тошкент вилояти ўзининг улкан салоҳияти, имкониятлари, табиий бойликлари ва меҳнаткаш халқи билан мамлакатимизда алоҳида ўрин эгаллайди. Бугунги кунда юртимизнинг равнақини, порлоқ келажагини таъминлашда, халқ хўжалигининг барча тармоқлари сингари пахтачилик соҳасида ҳам вилоят аҳолисининг муносиб ўрни бор. Сафингизда деҳқончилик борасида мактаб яратган миришкорлар борлигини яхши биламан. Улар эл-юрт олдида ҳамиша обрў-иззат қозонган инсонлардир.

Меҳнат зафарингизнинг ўзига хос жиҳати шундан иборатки, сизлар терим стратегиясини пухта ишлаб чиқдингиз, синалган усулингиз — техникага таяниб янглишмадингиз. Вилоятда замонавий пахта териш машиналарида ўтган йилга нисбатан икки ҳисса кўп ҳосил йиғиб олинди. Натижада режа жуда қисқа фурсатда уддаланди.

Янги техника ва технологияга суяниш, меҳнатни тўғри ташкил этиш билан бирга, вилоят қишлоқ хўжалигида мулкчиликнинг турли шакллари ривож топаётганлиги ҳам ютуқлар омили бўлмоқда. Она-Ватан хирмонига яна 20 минг тонна ҳосил топширишга бел боғлаганингиз чинакам ватанпарварлигингиздан далолатдир.

Сизларни улкан зафарингиз билан яна бир бор табриклайман, барчангизга сиҳат-саломатлик, оилавий бахт-саодат, Ватан равнақи ва халқ фаровонлиги йўлидаги эзгу ишларингизда муваффақият тилайман.

Хирмонингизга, умрингизга барака!

Яратганнинг ўзи ҳамиша сизларга мададкор бўлсин.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

УЛКАН МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Тошкент вилояти пахтакорлари зафар маррасига етди. 108 минг гектар майдонда деҳқончилик қилган миришкорлар давлат қабул пунктларига 280 минг тоннадан зиёд қимматбаҳо саноат хомашёси етказиб берди. Ҳар гектар ердан ўртача 27 центнердан ҳосил кўтарилди. Қарийб олтмиш минг тонна оқ олтин машиналар ёрдамида териб олинди. Эришилган ғалабада Чиноз, Оққўрғон, Пискент, Бекобод, Янгийўл, Ўртачирчиқ туманлари деҳқонларининг ҳиссаси катта бўлди.

Вилоятда йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Деҳқонлар ўз имкониятларини чамалаб, режага қўшимча 20 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилдилар.

(ЎзА)

Суратда: Янгийўл туманидаги «Ниёзбош» жамоа хўжалиги илғор бригада бошлиғи Иброҳим Худойберганов.

А. МАЛЬЦЕВ олган сурат.

Ислом Каримовнинг китоби ҳинд тилида нашр этилди

Ҳиндистоннинг йирик матбаа компанияларидан бири «UBC Publishiers Distributors Ltd» яқинда Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобини ҳинд тилида нашр этди. Бу нашрга Ҳиндистон Ташқи ишлар вазири Джасвант Сингх сўзбоши ёзди. Сўз бошида бундай дейилади:

"Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида» китобига сўзбоши ёзиш мен учун катта шараф ва имтиёздир. Мен бу китоб Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги чуқур тарихий алоқаларнинг рамзи бўлиб қолади, деб ўйлайман.

Китобда аср охирида Ўзбекистон олдида пайдо бўлаётган хавф-хатар ва қийинчиликлар кўриб чиқилади ҳамда китобхонлар эътиборига бу хавф-хатар ва қийинчиликларни бартараф этишнинг аниқ, танқидий таҳлилга асосланган стратегияси ҳавола этилади.

Президент Ислом Каримов бу китобида маҳаллий можаролар, диний ақидапарастлик ва консерватизм каби салбий ҳодисаларнинг хунук оқибатларини таҳлил қилади. Бироқ бу таҳдидлар алоҳида бир мамлакат доирасида чекланмаган, улар ривожланаётган барча мамлакатларни, айниқса қўшни давлатларни ташвишга солмоқда. Муаллифнинг фикрича, хавфсизликка таҳдид ҳамма ерда вужудга келиши мумкин.

Марказий ва Жанубий Осиё минтақалари жўғрофий ва тарихий жиҳатдан бир-бирига боғлиқ. Бу минтақаларнинг миллий манфаатлари сингари, хавфсизлик муаммолари ҳам бир-бирига боғлиқдир.

Китобдаги таҳлил ҳамда хавфсизлик, барқарорлик ва уларни мустаҳкамлаш борасидаги нуқтаи назар хавфсизлигимиз муаммоларини стратегик жиҳатдан таҳлил қилиш билан мунтазам шуғулланаётган сиёсатчи ва социологларимиз учун жуда қимматлидир.

Мен Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар узоқ тарихга эга экани ва бу тарих олис мозийга бориб тақалишини ҳамиша таъкидлаб келганман. Лекин бу соҳада кўп иш қилиб бўлмаяпти. Чунки биз кўпинча Марказий Осиё тарихини Ҳиндистонга ҳам таъсир ўтказиб, тарих йўлини ўзгартириб юборган диний ислоҳотчилар билан боғлашга мойилмиз.

Мен Бобурни назарда тутяпман. Бобур ҳам, унга қадар Темур ва Чингизхон ҳам фақат исмларгина эмас, балки тарихимизнинг ажралмас қисми экани ҳақида гапириш ортиқчадир. Шунинг учун ҳам Ҳиндистоннинг Ўзбекистон билан алоқаларининг батафсил таҳлили етарли эмас. Иккала мамлакатнинг тарихий алоқаларини очиб бериш учун ҳали кўп иш қилиш керак.

Мен Марказий Осиёга илгари ҳам кўп марта борганман. Бу минтақага яқинда қилган сафарим давомида иккала мамлакат тақдири ўтмишдаги каби ҳозир ҳам бир-бири билан туташиб кетганига яна бир бор ишонч ҳосил қилдим.

Мен тараққиётимизнинг Ўзбекистон билан алоқасини эслатиб ўтдим. Кушон, Мўғул даврларининг тарихий ўхшашлиги, Ипак йўлининг бошланиши, мамлакатларимиз ўртасида товар ва ғояларни айирбош қилиш тўғрисида жуда кўп ёзилган. Аммо биз ўрта асрлар даврида нималар бўлгани тўғрисида етарли ахборотга эга эмасмиз. Бу даврда ўша муносабатларни сақлаб қолиш учун саъй-ҳаракат бўлганми? Ўзаро равнақ ва тараққиёт арафасида бу муносабатларни қайта тиклаш ва мустаҳкамлашни бошлайдиган энг яхши вақтдир.

90-йилларда Марказий Осиё давлатларининг пайдо бўлиши минтақанинг жўғрофий-сиёсий манзарасини ўзгартирибгина қолмай, ўзаро янги,

(Давоми 2-бетда)

Жумадан сешанбагача

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● 29 октябрь куни Оқсаройда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Малайзиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Яхё бин Абдужаббор ишонч ёрлиғини топширди.

● Шу куни Президент Ислом Каримовга Эрон Ислом Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Ҳусайн Нарокиён, шунингдек, Латвия Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Артур Пуга ҳам ишонч ёрлиқларини топширдилар.

● Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда сиёсий партиялардан Олий Мажлис депутатлигига кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш масаласи муҳокама этилди. Шундай қилиб, Мажлисда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясидан 160, «Ватан тараққиёти» партиясидан 135, «Миллий тикланиш» демократик партиясидан 115, Фидокорлар миллий демократик партиясидан 223, Халқ демократик партиясидан 246 номзод рўйхатга олинди.

● «Туркистон» саройида автомобил транспорти ходимлари кунига бағишланган тантанали мажлис бўлди. Илғор автотранспортчилардан бир гуруҳига Фахрий ёрлиқлар, мукофотлар топширилди. Катта концерт қўйиб берилди.

● Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Унда республика банк тизими ходимларининг 9 ойлик иш якунлари муҳокама этилди.

● Нукусда Қорақалпоғистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси мажлиси бўлди.

● Республика «Маънавият ва маърифат» маркази Тошкент вилоятидаги ҳарбий бўлинмалардан бирида «Жалолиддин Мангуберди ибрати» мавзуида учрашув ўтказилди.

● Шарқшунослик институтида Марказий Осиё тарихнавислигининг улкан намояндаси, «Тарихи Рашидий», «Жаҳоннома» асарлари муаллифи Мирзо Муҳаммад Ҳайдар Аёзий таваллудининг 500 йиллигига бағишланган анжуман бўлди.

● Республика Бадиий академияси Марказий кўргазмалар залида истеъдодли мусаввирлар Илияр Мансуров, Александр Зенкин, Анвар Бахтиевларнинг ижодий кўргазмаси очилди.

● Тойлоқ туманидаги Боғизоғон қишлоғида 4000 ўринли янги стадион ишга тушди.

«ЎЗБЕК БОКСЧИЛАРИ МУХЛИСИМАН»

Бокс бўйича пойтахтимизда ўтказилган XX Осиё чемпионати ўз ниҳоясига етди. Бу мусобақанинг 22 нафар ғолиблари Олимпиадага бериладиган йўлланма соҳиби бўлди. Ўзбек боксчиларидан 7 нафари олтин медални қўлга киритиб, Олимпиадада баҳсларни давом эттириш ҳуқуқига эга бўлди. Иккинчи ўрин эса 2 та олтин, 5 та кумуш медални қўлга киритган қозоғистонлик боксчиларга насиб этди. Мусобақанинг энг яхши боксчиси номига Қозоғистон вакили Ермахон Ибрагимов эга бўлди. Энг яхши мухлисга бериладиган совға эса Соат Шариповга насиб этди.

Осиё чемпионатининг ёпилиш маросимидан сўнг, баҳсларни бевосита кузатиб борган Халқаро Ҳаваскор боксчилар Ассоциацияси (AIBA) бош котиби америкалик жаноб Лоран Беккер ўз таассуротларини бизга қуйидагича баён қилди:

— Бу чемпионат ташкилий жиҳатдан юқори даражада ўтказилгани баҳслар давомида сезилиб турди.

— Қайси мамлакат боксчиларининг саъй-ҳаракатлари сизга ёқди?

Мазкур чемпионатда ҳар бир мамлакатнинг энг кучли боксчилари қатнашди. Уларнинг ҳаммасида финалга чиқиш имконияти борлигини кузатдим. Айниқса, Ўзбекистон терма жамоаси боксчиларининг рингда олиб борган жанглари менда катта таассурот қолдирди. Қозоғистонлик боксчиларда ҳам бундай имкониятлар мавжуд экан. Биз Осиёдан 67 нафар боксчини Олимпиада ўйинларига саралаб олишимиз керак. Осиё чемпионатининг 12 вазн тоифасидаги биринчи ва иккинчи ўрин соҳибларидан 22 нафари Олимпиадага йўлланма олишди. 91 килограмм ҳамда ундан юқори вазндаги боксчиларнинг биринчи ўрин соҳибларигина бу имкониятга эга бўлишди. Сеулдаги саралаш турнирда 22 нафар, Бангкокда ўтказиладиган мусобақада эса 23 нафар боксчи танлаб олиниши режалаштирилган.

— Профессионал боксчи вакилларидан кимларнинг жанги сизга кўпроқ маъқул келади?

— Юртдошим Эвандер Холифилд ва машҳур ўзбек боксчиси Артур Григорянларнинг рингдаги баҳсларини мароқ билан томоша қиламан.

Тошкентда биринчи бўлишим. Халқингизнинг бағрикенглиги, меҳмондўстлиги ва хушчақчақлиги мени ҳайратда қолдирди. Тўғрисини айтсам ўзбек таомларидан паловни жуда ёқтириб қолдим, — деб суҳбатимизга қўшилди Лорен Беккернинг рафиқаси Елма Надина Елмас.

— Спорнинг қайси турларига қизиқасиз?

— Бокс ва футболга. Севимли боксчим атланталик Холлифилд, футбол жамоаларига келсак, Бразилия терма жамоасининг ашаддий мухлисиман. Бу чемпионатда ўзбекистонлик Руслан Чагаев ва Муҳаммадқодир Абдуллаев каби спортчиларнинг маҳоратига тан бердим.

Ўктам Холиқов,
«Туркистон-пресс»

ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯСИ

ФАХР

Мана, Тошкент вилоятининг азамат заршунослари ҳам улкан зафарни қўлга киритдилар. Республикамиз пахта хирмонига ўзларининг 280 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин»лари билан муносиб ҳисса қўшдилар. Вилоят пахтакорлари охирги марта пахта етиштириш ва давлатга сотиш режасини 1995 йилда бажаришган эдилар. Шундан бери муттасил уч йил режа уддаланмади. Тошкентлик пахтакорлар уч йилнинг бадалида катта-катта йиғилишларда бошларини қуйи эгиб ўтиришга, ғолиблар олдида сукут сақлашга мажбур эдилар.

Энди оғир карвон зафар сари силжиди, ғолиблик нашидасини суриш тошкентликларга ҳам насиб этганидан бугун пойтахт вилоятдаги барча пахтакорлар мамнун.

Бу йилги ғалаба ҳам осонликча қўлга киритилмади. Пахтакорлар шу йил кўкламда 108 минг гектар майдонга чигит қадаб, уни сифатли ундириб олган эдилар. Бироқ охир кўкламдаги изғирин, совуқ, айрим ҳудудларга ёққан қор униб чиққан ғўзаларнинг каттагина қисмини нобуд қилди. Бироқ бу йилги ғалабага астойдил бел боғлаган тошкентликлар кечани-кеча, кундузни кундуз демай, жазирамаю изғиринларга дош бериб меҳнат камарини маҳкам боғладилар. Совуқ урган пайкаллар атиги бир неча кунлар ичида қайта ҳайдалиб қайта экилди. Ғўза парвариши юксак агротехника усулида ишлов берилди. Совуқ урган пахтазорни пискентликлар олти кунда, бўкаликлар етти кунда, оққўрғонликлар беш кунда, бекободликлар олти ярим кунда тиклаб олишга эришдилар. Ёз бўйи тинимсиз қилинган меҳнат натижасида июл ойига келиб қайта экилган пайкаллардаги ғўзалар аввалгилари билан тенглашди.

(Давоми 2-бетда)

САЙЛОВ ОКРУГИДА ИШ ҚИЗҒИН

АРАФА

Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 84-Камарсада сайлов округидамиз. Чуст педагогика билим юртининг кенг, мўл хоналаридан бирига жойлашган округ сайлов комиссиясида иш қизғин. Аввало хонанинг намунали жиҳозлангани киши диққатини тортади. Бу ерда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, сайловга доир қонун ҳужжатлари, газета-журналларнинг янги сонлари тартиб билан териб қўйилган. Телефон пайдар-пай жиринглайди. Турли масалалар бўйича сайлов округига мурожаат қилувчилар ҳам оз эмас.

— Шу кунларда сайловолди тайёргарлик ишлари қизғин паллага кирди, — дейди округ сайлов комиссияси раиси Тўлқинжон Қосимов, — округимизда 25 та сайлов участкаси бўлиб, унинг 15 таси Чуст шаҳрида, қолганлари қўшни Поп туманида жойлашган. Барча сайлов участкаларида жиҳозлаш ишлари ниҳоясига етяпти. Бугун-эрта номзодлар рўйхати эълон қилиниши билан Олий Мажлисга номзодларнинг ишончли вакилларига гувоҳномалар берамиз ва номзодларнинг сайловчилар билан учрашувларини бошлаб юборамиз.

Округ ва участка сайлов комиссиялари аъзолари айни дамларда шаҳар ва қишлоқларда, маҳаллаларда бўлиб аҳоли ўртасида бу галги сайловларнинг ўзига хос томонлари, сайлов ҳақидаги қонунга киритилган ўзгаришлар ташаббускор гуруҳлар фаолияти ҳақида кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар.

Биз сайлов округида бўлган пайтда бу ерга ўттиз беш-қирқ ёшлар чамасидаги йигит кириб келди.

(Давоми 2-бетда)

БИРНИКИ МИНГГА, МИНГНИКИ-ЧИ?

НАМАНГАН ВИЛОЯТИДА СУВ ВА ГАЗДАН ФОЙДАЛАНГАНЛИК УЧУН ҲАҚИНИ ВАҚТИДА ТЎЛАМАСЛИК БАЪЗИ МУАММОЛАРНИ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРМОҚДА

Иттифоқо кўчаларда юриб «Ахлат ташламанг, жарима 1000 сўм» каби ёзувларга ҳам кўп бора дуч келамиз. Бундай жарималарга айрим одамлар парво қилмайдилар ва билганларидан қолмайдилар. Кўчага ахлат ташлашдан уялмайдилар. Бироқ Наманган кўчаларининг бирида бетон деворга ёзилган мана бу ёзув кишини ҳайратга солади: «Ахлат тўккан ахлатдек хор бўлсин!» Табиийки девор ости топ-тоза эди...

ТААССУФ

Хайрият, одамлар қарғишдан қўрқишар экан. Тўғри, кейинги пайтда республикамизда тадбиркорликни ривожлантириш, қўшма корхоналар фаолиятини янада яхшилаш, иқтисодий ислоҳотлар берган имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш борасида қатор ишлар қилинмоқда. Бу яхши албатта. Лекин қишлоқларда, маҳаллаларда маданий-маиший хизмат кўрсатишни талаб даражасида олиб боришни пайсалга солаётганлар ҳам борилиги ачинарли ҳол албатта...

Келинг, масалага кўзни очиброқ қарайлик. Мана бу рақамларга бир назар ташлайлик. Наманган вилояти бўйича кўрсатилган коммунал хизматлар учун сентябрь ойига қадар умумий дебитор қарзларнинг миқдори 1.5 миллиард сўмдан ошиб кетган. Оддийгина санитария-тозалов мақсадидан орттирилган дебитор қарзлар миқдори ҳам 10 миллион сўмдан ошган. Вилоятдаги 187101 хонадон 617066 минг сўмлик ёққан газ ҳақини вақтида тўламаган. Яна бир мисол: вилоятдаги 1681 ташкилот 328394,1 миллион сўмлик тоза ичимлик сувини ҳазм қилишга улгурган бўлсада, аммо тўловдан ҳамон дарак йўқ. Айтадиларку «Оларда кирар жоним, берарда...»

Мана қиш мавсуми ҳам эшик қоқмоқда. Тўғрироғи, «Половингдан ҳам, оловинг» дейиладиган кунларга оз қолди. Лекин иссиқлик манбаи учун тўланмаган қарз эса, 92910.9 миллион сўмлигича турибди. Айни пайтда 1329 ташкилот газдан, 21 ташкилот ичимлик сувидан, 13 ташкилот иссиқлик манбаидан қарздорлиги туфайли вилоят хўжалик суди орқали ундириш масаласи кўриб чиқилмоқда.

Масаланинг яна бир томони бор. Биз буни ёритмай кетсак нотўғри бўлур эди.. Вилоятнинг шаҳар ва туман марказларида, ҳокимликларда турли сабаблар баҳона ўрнатилган «Ишонч» телефонлари ишлаб турибди.

(Давоми 2-бетда)

«ДИҚҚИНАФАС УЙДА ЁТМОҚ ПАЙТИМАС»

1. Ишлар қалай, ҳамкасб?

Олтин Ўзбекистон тупроғи букун,
Бир пари фаслнинг оғушида маст.

Абдулла ОРИПОВ.

Куз. Тиниқ, сокин, тароватли фасл. Учрашувлар фасли. Бу пайт шоир айтмоқчи, кўнгил далаларга, яхши инсонлар ҳузурига талпинади.

Камина ҳам яна Фарғона сафарини ихтиёр этдим.

Сафардан муддао... Бу ҳақда кейин...

САЁҲАТНОМА

Шундай қилиб десангиз Риштонга бораётиб Янгиқўрғонда бирров тўхтаб ўтмоқчи бўлдим. Аксарият республика газетаси вакиллари қайси туманга боришмасин, кўпинча ишни ҳокимликдан бошлашади. Мен ҳам бир кўнглим Бувайда ҳокими билан учрашай дедим. Лекин... Очиғи, оёғим тортмади. Энди шу ерда сабабини айтмасам самимиятга путур етади. Гап шундаки, бу туманда ёз аввалида ҳам бўлгандим. Ҳоким Олимжон Назаров билан кўришиб газетамизга обунани ташкил этиш масаласида ёрдам беришларини илтимос қилгандим.

— Яхши, — дегандилар Олимжон ака, — республиканинг ягона қишлоқ газетаси бўлади-ю обуна бўлмаймизми? Биз бу газетага йилнинг иккинчи ярми учун камида 500 дона обуна бўламиз!

Теримга сиғмай қувониб кетдим. Тошкентга, бош муҳарриримизга сим қоқдим ҳатто. Ва...

Ёзнинг ўрталарида таҳририят топшириғи билан яна Фарғонага боришимга тўғри келди-ю вилоят почта алоқа боғламасига қўнғироқ қилдим. Бувайдаликлар йилнинг иккинчи ярми учун «Қишлоқ ҳаёти»га қанча обуна бўлганликлари билан қизиқдим.

— Йил бошида 15 дона «Қишлоқ ҳаёти» олишаркан, — дейишди менга у ердан, иккинчи ярим йилликда 8 дона қопти...

Ана холос!

(Давоми 4-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА: «НАМУНА»НИНГ НАМУНАСИ | ҲИСОБИНИ БИЛМАГАН... | САЁҲАТНОМА

САЙЛОВ ОКРУГИДА ИШ ҚИЗҒИН

(Боши 1-бетда)

— Ўзим ташкилот раҳбариман, — деди у, — номзодимни вилоят кенгашига кўрсатишаяпти. Мен энди ўз ихтиёрим билан эгаллаб турган лавозимимдан кетишим керакми?

Тўлқинжон ака кулиб қўйди, кейин вазминлик билан бу ҳақдаги қонун талаблари фақат Олий Мажлис депутатлигига номзодлар учун тааллуқли эканлигини, шунда ҳам кимлар лавозимларидан истефо беришлари кўзда тутилганини йигитга батафсил тушунтирди.

Йигит округ сайлов комиссияси раиси жавобидан қониқиш ҳосил қилиб хайрлашди.

— Шунақа, — дейди Тўлқинжон Қосимов, — сайлов ҳақидаги қонунимизда рўй берган янгиликларни барча бирдек билиб олганича йўқ. Биз имкон қадар мурожаат қилувчиларни қонун талабларини содда, лўнда қилиб тушунтиришга ҳаракат қиляпмиз.

— Сайловчиларнинг фаоллиги, қизиқишлари ҳақида нима дейсиз? — саволга тутамиз округ комиссияси раисини.

— Сайловчиларимиз олдингига қараганда анча фаол, — дейди у. — Бизга бу галги сайловлар, айниқса, ташаббускор гуруҳлар фаолияти ҳақида қизиқиб мурожаат қилаётганлар жуда кўп бўляпти. Шунинг учун ҳам фақат жойларда бўлиши билан кифояланмай туман газетаси маҳаллий радиоси орқали сайловолди тайёргарлик ишлари, бу тадбир сайловнинг янгилик томонлари ҳақида чиқишлар қиляпмиз. Бундан ташқари ҳомий ташкилотлар, фаоллар округ ва участка комиссиялари аъзолари иштирокида ўтаётган йиғилишларимизда участкалардаги сайловолди тайёргарлик ишларини муҳокама қилиб боряпмиз.

Хайрлашаётганимизда Тўлқинжон ака бир нарсани эътироф этди: — Мустақил республикамизда ўтаётган бу галги сайловлар демократик тарзда, жаҳон андозалари талаблари даражасида ўтиши билан характерлидир. Халқимиз ўзлари ишонган иймон-эътиқоди бут, чин ватанпарвар кишилар учун овоз берадилар. Яна бир нарса аниқ: бу галги сайловлар халқнинг кўтаринкилиги остида, ғоят қизғин тарзда ўтади.

О. НОМОЗОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯСИ

(Боши 1-бетда)

Ёдингизда бўлса, бир пайтлар пахта ишлаб чиқариш бўйича «Тошкент технологияси», деган усул бор эди. Тошкент вилояти ҳокимлигининг раҳбарияти, уста пахтакорлар, айниқса Оққўрғон, Бўка, Янги йўл туманларидаги миришкор пахтакорларнинг ташаббуслари билан ўша Тошкент технологияси қайтадан тикланди. Бу эса далаларда мўл-кўл «оқ олтин» яратилишига имкон туғдирди. Пировардида режада белгиланган пахтанинг деярли ҳаммаси биринчи нав билан қабул қилинди.

Пахта йиғим-терими олдидан вилоят пахтакорларининг Оққўрғон туманида каттагина маслаҳат йиғилиши бўлди. Унда пахтанинг фақат пишиб етилганидан сўнггина теришни бошлаш, авжи терим қизиганда машина теримига астойдил киришиш, шу усул билан бир ойнинг нари-берисида режани бажариш ҳақида келишиб олинди.

Амалда ҳам шундай бўлди. Агар вилоят бўйича пахта йиғим-теримига ёппасига 27-28 сентябрларда киришилган бўлса, йиллик режа ҳам октябрнинг худди шу кунлари уринлади.

Вилоятда пахта йиғим-теримининг бу қадар қисқа фурсатда маррага етганлигининг боиси нимада? Аввало шуни айтиш керакки, биринчи октябр кунидан эътиборан вилоятнинг пишиб етилган пахтазорларида 415 та, шу жумладан 115 та «Кейс» русумидаги агрегатлар ишга тушди, уларнинг аксарияти икки сменада ишлади. Натижада кундалик маълумотда энг охирги ўринларда бораётган Тошкент вилоятининг пахтакорлари ҳар куни 4-5 фоиздан пахта топширишга эришиб, кун сайин маълумотномада юқорига кўтарилиб бордилар. Пировардида вилоятда фақат машиналар билан 60 минг тоннага яқин пахта териб олинди.

Эришилган ютуқларда қўл теримининг усталари қўшган ҳисса ҳам диққатга сазовордир. Ана шуларнинг натижасида ҳозиргача вилоят бўйича ҳар гектар ҳисобига ўртача 27 центнердан «оқ олтин» териб топширишга эришилди.

Октябрнинг ўрталарига келиб Чиноз, Оққўрғон, Пискент туманларининг пахтакорлари зафар қучдилар. Ундан кейин Янгийўл. Бекобод, Ўрта чирчиқ туманлари ғалаба нашидасини суришга муваффақ бўлишди. Бинобарин вилоятнинг 280 минг тоннадан ортиқ улкан пахта хирмонида чинозликларнинг 20 минг тоннадан кўпроқ, оққўрғонликларнинг 40 минг тонналик, пискентликларнинг 27 минг тонналик пахталарининг ўрни бор. Бу борада айниқса пискентликлар эришган ғалаба кишини қувонтиради.

— Худди вилоятимиз сингари пискентлик пахтакорлар ҳам бир неча йиллардан бери пахта топшириш режасини уддалай олмай келардилар, — дейди Пискент тумани ҳокими Жўрақул ака Миролимов. — Мана шу қолоқлик тумандаги барча пахтакорларнинг бошларини хам қилиб қўйган эди. Биз ўтган йилдан бошлаб қолоқликдан чиқиш йўлларини астойдил изладик. Тажрибали пахтакорлар, уста сувчилар, моҳир механизаторларнинг маслаҳатларига амал қилдик. Натижада бир неча йиллик танаффусдан сўнг пискентликларнинг ҳам юзлари ёруғ бўлди.

Ҳа, 1998 йилда пискентликлар 25 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» топшириб белгиланган режани шараф билан адо этдилар. Аҳмад Дўстбеков, Ҳаким полвон Қодиров номли, «Қирққизобод», «Пискент», Алишер Навоий номли хўжаликлар сармоқли ўрин эгалладилар. Пискентликлар етиштирган мўл пахта ҳосилини териб олишда бу ерга ҳашарга келган Оҳангарон тумани, Олмалиқ шаҳридаги ташкилотлар, мактабларнинг ўқувчилари, хўжаликларнинг ишчилари жуда катта ёрдам бердилар. Айниқса Оҳангарон туманидаги «Оҳангарон», Собир Раҳимов номли ҳамда «Ангрен» ширкат жамоаларининг ишчилари пахта йиғим-теримида фидойилик билан меҳнат қилдилар. Шунингдек Оҳангарон туманининг 14, 12, 15-ўрта мактабларининг ўқувчилари ҳам Пискент туманининг пахта топшириш режасининг барвақт бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Улкан зафарга Ўрта чирчиқ туман пахтакорлари ҳам муносиб улуш қўшдилар. Бу соҳада айниқса туманнинг «Ҳақиқат», Охунбобоев номли, Акмал Икромов номли пахтакорлар қўшган ҳисса сезиларли бўлди. — Ўрта чирчиқликлар 36.300 тонна пахта териб топширдилар, — дейди туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Анорбой Каримов. — Пахта йиғим-терими даврида деярли бутун куч ва техника ишга солинди. Қурилган барча амалий тадбирлар натижасида туман хўжаликлари кунлик ўсишни 3-4 фоизга етказдилар ва натижада 25 иш кунида белгиланган режани бажаришга эришдилар. Яна бир омил ҳақида алоҳида тўхталиш жоиз. Вилоятда пахта йиғим-теримини бу қадар қисқа фурсатда йиғиб-териб олинишида теримчиларга яратилган шарт-шароитлар муҳим рол ўйнади. Деярли барча хўжаликларда теримчиларнинг беш кунлик иш ҳақлари даланинг бошида бериб борилди. Ҳамма жойда пахтакорлар ва ёрдамчилар учун икки-уч маҳалдан иссиқ овқатлар ташкил этилди. Ҳар бир килограмм қўлда терилган пахта учун саккиз, машинада терилган пахта учун эса ўн сўмдан ҳақ тўланди. Айни терим қизиган пайтларда ёш болали аёлларга қулайлик яратиш мақсадида дала боғчалари ташкил этилди, мунтазам равишда даланинг ўзида кўчма савдолар ташкил этилиб, теримчилар учун зарур бўлган, ун гуруч, қанд-шакар, макарон маҳсулотлари, туз, ёғ ва бошқа маҳсулотлар узлуксиз сотилиб турилди.

Тошкентликлар юксак маррани забт этиб, янги мажбуриятни бажаришга отландилар. Айни пайтда пахтанинг келгуси йилги ҳосили учун пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳозирги кунда айрим илғор хўжаликлар пахтадан бўшаган ер майдонларини шудгорлаш, ирригация шаҳобчаларини таъмирлаш, айрим ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишларини бошлаб юбордилар. Булардан ташқари кузги-қишки тадбирлар ҳам шаҳдам амалга оширилмоқда.

Бир сўз билан айтганда тошкентликлар катта йўлга чиқиб олдилар. Бу йўлнинг бундан кейин ҳам зафарли ва ғолибона бўлишига шубҳа йўқ. Зеро Тошкент технологияси фақат муваффақиятга элтади.

Суратда: Ўрта Чирчиқ туманидаги А. Икромов номидаги ҳиссадорлик жамиятининг илғор теримчиси Покиза УСЕНОВА.

Ҳ. АВВАЛОВ олган сурат.

Мўмин ҚАЮМ

Ислом Каримовнинг китоби ҳинд тилида нашр этилди

(Боши 1-бетда)

истиқболли муносабатларни ривожлантириш учун имконият ҳам яратиб берди.

Келинг, минтақадаги энг долзарб вазиятни кўриб чиқайлик. Янги мустақил давлатлар ўзларининг илгариги нуфузи ва табиий ресурсларини сақлаб қолиши мумкин. Шунинг учун ҳам ҳозир улар ўз тақдирини яратиш билан машғул. Улар улкан иқтисодий ислоҳотларни амалга оширмоқда ва коллектив инвестицияларнинг оқиб келишини рағбатлантирмоқда.

Бироқ, мана шу ўтиш даврида улар ҳам ижтимоий соҳада, жўғрофий жойлашишда, ресурсларнинг нотекис тақсимланишида пайдо бўладиган муаммолар мажмуига дуч келмоқда. Минтақанинг бу жўғрофий-сиёсий ва иқтисодий нозиклиги ташқи кучларни жалб қилмоқда ҳамда бу мамлакатлар учун таҳдидга янги шарт-шароит яратмоқда. Ана шу ташқи кучларнинг айримлари минтақа халқларига хайрихоҳ бўлиши мумкин, лекин кўпчилиги хайрихоҳ бўлолмайди.

Шубҳасиз, «Катта ўйин»дан мақсад — минтақадаги улкан ресурслар устидан назорат ўрнатишдир. Куч ишлатиш сиёсати минтақага турлича таъсир қилмоқда. Ижтимоий қалтис шароитда диний ақидапарастлар ва террористик кучлар бош кўтармоқда. Афғонистон муаммоси ҳам қўшни мамлакатлар хавфсизлигига таҳдид солмоқда.

Ҳиндистон билан Ўзбекистон чегарадош бўлмаса-да, иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий устуворликларида фарқ бўлса-да, икки томонлама дўстона муносабатларни ривожлантириш зарурати мавжуд.

Иқтисодий ҳамкорлик келгусида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг асосига айланиши лозим. Марказий Осиёдаги янги мустақил давлатлар Ҳиндистон учун технологик ноу-хау ва инфратузилмалар тараққиёти соҳасида жозибали бозордир. Ҳиндистон бу мамлакатларда юз бераётган саноатни либераллаштириш жараёнида иштирок этиб, минтақадаги асосий вазиятдан ўз нафини кўзлаб фойдаланиши мумкин. Ҳозирги даврнинг муаммолари вақтинчалик эканлигини ва улар бу муаммоларни аста-секин бартараф этаётганликларини биламиз. Мен уларнинг ҳозирги муаммолари олдида турган порлоқ истиқболини кўряпман. Қўшма корхоналар орқали Ҳиндистон уларнинг ўз табиий ресурсларидан оқилона фойдаланишларига ҳисса қўшиши мумкин ва лозим. Ишлаб чиқариш, хизмат, илм-фан ва технология каби соҳаларда ҳамкорликни ривожлантиришга умид боғлаймиз. Биз Марказий Осиё билан муносабатларимизни мустаҳкамлашимиз шарт.

Ҳамкорликнинг яна бир муҳим соҳаси — миллий хавфсизлик ва ижтимоий фаровонлик бўлиб, бу соҳада биз душман кучларга қарши биргалашиб курашмоғимиз зарур. Биз халқаро терроризмга, қурол-яроғ ва ўқдорилар билан ғайриқонуний савдо қилишга қарши биргалашиб курашмоғимиз зарур. Афғонистонда тинчликни тиклаш бизнинг умумий мақсадимиз бўлиб, унга эришиш — афғон халқининг кулфатларини камайтирибгина қолмай, балки Марказий Осиё мамлакатларининг жаҳон океанига чиқишига ҳам кўмаклашади.

Бу янги савдо йўли Ҳиндистоннинг Марказий Осиё бозорига чиқишига ёрдам беради. Ўзбекистон Марказий Осиёнинг ўртасида жойлашган ва биз учун қўшма иқтисодий корхоналарда ҳам, терроризмга қарши курашимизда ҳам муносиб иқтисодий шерик бўлиб қолиши мумкин.

Шу жиҳатдан қараганда, китоб алоҳида аҳамиятга эга. Китоб айни Президент Ислом Каримов томонидан ёзилгани асарнинг қадр-қимматини янада оширади».

ЎзА — «Жаҳон»

САЙЛОВ ВА БИЗ

ФАҚАТ ВИЖДОН ҲАЛ ҚИЛАДИ

Мамлакатимизда сайловларга қизғин тайёргарлик кетмоқда. Мен ҳам оддий бир мураббий сифатида бўлажак сайловлар ҳақида фикримни билдирсам. Хўш бу сайлов олдингиларидан нимаси билан фарқ қилади? Сайлов нима учун ўтказилади? Бу каби саволларга жавоб бериш ҳар биримизнинг бурчимиз.

Агар эсингизда бўлса, «тоталитар тузум» даврида ҳам олий ва маҳаллий советларга сайловлар бўларди. Сайлов участкалари тузилиб «хаёлий коммунизмга» олиб борадиган шиорлар билан тўлдириларди. Аслида бу номигагина бўлиб, тузилган комиссиялар сайлов ҳақида тушунтириш ишлари олиб бормасдилар. Номзодлар юқоридан тоифаларига қараб белгиланар эди. Бечора халқ кимга, нима учун овоз бераётганлигини яхши биларди-ю, шахсий фикрини рўй-рост айтолмасди. Сайловдан — кўнгли тўлмай, мажбуран зўр-базўр ўтардилар.

Сайлов бугунги жамиятимиз ва давлатимизда қонуний мақомга эгадир. Мен кўп йиллардан бери Тошкент Давлат аграр университетида талабаларга ҳуқуқшуносликдан дарс бериб келаман. Яқинда ўқувчиларим билан сайлов масаласида жиддий суҳбатлашдик. Шу нарса аён бўлдики, талабалар сайловнинг катта демократик тадбир эканлигини яхши ҳис қиладилар. Сайлаш ва сайланиш ҳуқуқини, кимга, қандай номзодга овоз беришини яхши биладилар. Сайлов бу сиёсий тадбир, ҳар бир сайловчи бир овозга эга эканлигини тушунадилар. Айни паллада юртдошларимиздан кўпчилиги «Умид» жамғармаси йўлланмаси билан хориж мамлакатларида билим олмоқдалар. Менинг фикримча, XXI аср ёшлари бўлган талабаларимизнинг ҳар бири бўлажак сайловга тайёр.

Бўлажак сайлов аввалги сайловдан мазмун жиҳатдан ҳам, шакл жиҳатдан ҳам фарқ қилади. Аввалги сайловларда биз — 80-йиллар ёшлари зурма-зўраки мажбуран қатнашганлигимиздан кимга, нима учун овоз берганлигимиздан хулоса чиқариб олдик. Бугунги ёшлар бизга сираям ўхшамайди. Ақл, тафаккур, дунёқараши сиёсий онги жиҳатдан биздан-да устунроқдир.

Сайловда — университетимиз талабалари фаол иштирок этиб, номзодларни ўзлари танлайдилар, фикрлаб, ўйлаб қонуний асосда яширин овоз берадилар.

18 ёшга тўлган талабаларимнинг юзида мен истиқлол, мустақиллик қувончини кўрдим. Сайлов XXI аср ёшларининг асрий орзулари аслида! Сайлаш ва сайланиш ҳуқуқини биз ўтмишда англаб етмагандирмиз. Бугунги талабалар, бошқа замондошларимиз бу ҳуқуқнинг жарангдорлигини, бурч, масъулият, имтиёз эканлигини яхши ҳис этадилар Кимни сайлаш кераклигини мустақил ҳал қиладилар. Мен ҳам сайловда қатнашаман. Истиқлол учун, мустақиллик учун, озод ва обод ватанимиз равнақи учун овоз бераман. Сайловлар Ўзбекистон мустақиллигини янада мустаҳкамлайди, унинг эртасини порлоқ қилади, она-Ватанимиз шуҳратини оламга ёяди, деб ўйлайман.

Йўлдош МАҲМУДОВ,
фалсафа ва ҳуқуқ кафедраси
катта ўқитувчиси.

ЖАҲОН ҲАМЖАМИЯТИ НАРКОТИК МОДДАЛАРНИНГ НОҚОНУНИЙ САВДОСИГА ҚАРШИ

Қирғизистоннинг Чўлпонота шаҳрида наркотик моддалар устидан назорат борасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги Меморандум иштирокчиларининг иккинчи якуний учрашуви бўлди. Бу ҳақда «Туркистон-пресс» мухбирига БМТнинг Марказий Осиёда наркотик моддалар устидан назорат ва жиноятчиликни олдини олиш бўйича Бошқармаси минтақавий вакили Богдан Лисович маълумот берди.

Марказий Осиёда наркотик моддалар устидан назорат қилиш ва жиноятчиликнинг олдини олиш Бошқармасининг минтақавий раҳбари Чўлпонота учрашувида сўзга чиқиб, Афғонистон наркотик моддаларининг 65 фоизи Марказий Осиё орқали олиб ўтилишини таъкидлади. Сўнгги воқеалар шуни кўрсатдики, наркотик моддаларнинг хафсизлик ва ноқонуний савдосини олдини олиш бўйича вазият Марказий Осиё учун ҳам, Россия Федерацияси учун ҳам баб-баравар жиддий. Минтақада Ўзбекистондан бошқа бирор бир мамлакат ўз ҳудудидаги Афғонистон чегарасини ёпиб қўйишга уринмади. Мавжуд чегара постлари фаолияти учун ҳам самарали эмас. Бундан ташқари, Марказий Осиё мамлакатлари ўртасидаги чегаралар назорати бўш бўлиб, бу наркотик моддалар билан савдо қилувчилар ва бошқа жиноятчиларга, айниқса террорчиларга бир мамлакатдан иккинчи бир мамлакат чегарасига тўсиқсиз ва бемалол ўтиш имконини беради, деди Б. Лисович. «Кавказ минтақаси ва Марказий Осиё мамлакатларининг диний экстремистик гуруҳлари ўртасида, қуроллар контрабандаси, террорчилар қаршилиги ва наркотик моддалар олиб ўтилиши ўртасида боғлиқлик мавжудлиги аниқ. Меморандум иштирокчи-аъзолари — олтита мамлакат ҳукуматлари наркотик моддаларнинг ноқонуний олиб ўтилиши ва террорчилик хавфини ўзаро боғлиқликда кўриб чиқишмоқда. Ва улар ҳақдирлар», деди Б. Лисович. Унинг сўзларига кўра, кейинги олти йил давомида ўзи бошчилик қилаётган Бошқарма Марказий Осиё давлатларига наркотик моддалар устидан назорат бўйича Давлат комиссиялари тузиш учун олти миллион доллар ҳажмида кўмаклашди. 1998 йилда наркотик моддалар устидан назорат бўйича лойиҳаларга 20 миллион доллардан ортиқ ва янги дастурни ўтказиш учун 40 миллион доллар ажратиши тасдиқлади. Мазкур дастурга чегара назорати, наркотик моддалар устидан назорат бўйича миллий агентликни барпо этиш, наркотик моддалар ва жиноятчилик устидан назорат бўйича режаларни амалга ошириш юзасидан учта миллий лойиҳа киритилди. Бундан ташқари, гиёҳвандлик, СПИД ва бошқа муаммолар юзасидан бешта лойиҳа бажарилмоқда.

Учрашув қатнашчилари ҳуқуқ-тартибот органлари ва махсус хизматлар ҳамкорлигини фаоллаштириш, бундай ҳамкорликка ягона стратегик аҳамият бериб, халқаро наркотузилмаларни ва уларнинг ҳуқуққа хилоф фаолиятини тамомила йўқ қилишга имкон берувчи мажмуий ёндашувни ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайдилар. Шу мақсадда наркотик моддалар устидан назорат бўйича Ҳудудий мувофиқлаштирувчи қўмита ташкил қилиш йўли орқали наркотик моддалар савдоси устидан назорат бўйича давлат органлари фаолияти самарадорлигини ошириш механизмини ишлаб чиқиш, шунингдек, иштирокчи мамлакатларнинг ижрочи ҳокимият органлари ҳомийлигида наркотик моддаларнинг ноқонуний савдосига қаршилик кўрсатиш жамғармасини ташкил қилиш тавсия этилади.

«Туркистон-пресс» маълумоти: БМТнинг Марказий Осиёда наркотик моддалар устидан назорат қилиш ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича Бошқармаси томонидан эълон қилинган ҳисоб-китобларга кўра, Афғонистонда қорадори тайёрлаш юқори даражага етди, 1998 йилда бу мамлакатда 2100 тонна қорадори чиқарилган. 1999 йили эса бу рақам миқдори икки мартага ўсган бўлиб, салкам 4600 тоннани ташкил қилмоқда. Бу миқдор 460 тонна героин демакдир. Шу тариқа Афғонистон ноқонуний қорадори тайёрлаш бўйича дунёда биринчи ўринга чиқмоқда. 1999 йил ҳосили жаҳорда тайёрланадиган ноқонуний қорадориларнинг қарийб 75 фоизини ташкил қилади.

«Туркистон-пресс»

«БИЗ КЕТУРМИЗ, ОРТИМИЗДА ИЗ ҚОЛУР»

Мустақил диёримизда ўтганлар руҳини ёд этиш, уларни азиз номларини абадийлаштириш энг савоб хайрли иш ҳисобланади. Шу боис ҳам бу туйғу ҳар бир ватандошларимизнинг қон-қонига сингиб кетган улуғ анъанадир. Саодатли кунларимиз учун жонини фидо қилганлар ҳамиша қалбимиздадир. 9 май кунининг Хотира ва қадрлаш куни сифатида улуғлаш ҳам бежиз эмас. Чунки бу саховатли айём ватанпарварлик, марҳумларни эъзозлаш, ҳурматловчи улуғ кундир. Шунинг учун ҳам бу кун ҳар биримиз учун муқаддас ва азиздир. Пахта иши қурбонларининг номлари ҳам бу кун билан чамбарчас боғлиқдир. Ўша пайтларда Ўзбекистондан 442 нафар колхоз-совхоз раислари, 24 нафар пахта заводи директорлари, 37 нафар фирқа ва шўро котиблари, жаъми 70 минг киши панжара орасига тиқилди. Бу айтишга осон гап. Лекин уларнинг тортган азоб-уқубатларини тасвирлашга қалам ожизлик қилади.

Ана шундай пахта иши азобларини тортиб, қамоқда жон берган инсонлардан бири, Пешку туманидаги Пахтаобод (илгари Кубишев) жамоа хўжалиги бош ҳисобчиси Убайдулло бобо Маҳадовдир. Бу камтарин инсоннинг босиб ўтган ҳаёт йўли оддий, лекин ибратлидир. Убайдулло бобо 1927 йилда «Қучоқ» қишлоғида туғилди. Мактабни тугатгач ўз қишлоғидаги бригада-

Қатағон қурбонлари

да табелчилик қилди, туман қишлоқ хўжалик бошқармасида ҳисобчи бўлиб ишлади ва Тошкент қишлоқ хўжалик техникумини сиртдан ўқиб тугатди. 1960-63 йиллар «Жданов» ҳозирги «Маданият» колхозида раис бўлиб фаолият кўрсатди. 1963 йилдан то 1984 йилгача оз эмас, кўп эмас 21 йил Пахтаобод хўжалигида бош ҳисобчи бўлиб тер тўкди. Юқорида таъкидлаганимиздек, Убайдулло бобо туғилиб ўсган қишлоқ «Қучоқ» деб аталади, Бу гўшада 240та хўжалик бўлиб, жами аҳоли сони 930 кишини ташкил этади. Маҳадов район, қишлоқ Советларига депутатликка сайланган кезлари ободонлаштириш ишларига катта эътибор берди. Колхоз марказида, қишлоқларда 6та болалар боғчаси, 4та мактаб ва бошқа маданий-маиший биноларини қад кўтаришида унинг хизматлари синган. Шарафли меҳнатлари туфайли колхозни иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликка айлантирди. У ишлаган йиллар ҳосилдорлик 43-40 центнерга етиб, доимо йиллик режа 130-145 фоизга бажарилган 1985 йилгача колхоз хазинасида 3.5 миллион пул бўлган.

Ана шундай сахий қалб эгаси 1984 йил декабр ойида Пахта иши баҳонасида ҳибсга олинади. Қийноқ, азоблар 59 ёшли отахонни руҳан эзди. 1985 йил Убайдулло бобо Маҳадов қамоқхонада вафот этди. У киши ватанимиз мустақил бўлган кунларни кўролмади. Аммо, фарзандлари, шогирдлари, неваралари бугун мустақилликни мустаҳкамлаш учун хизмат қилмоқда. Убайдулло бобо умр йўлдоши Офтоб она билан 3 қиз, 6 ўғилни тарбиялаб фояга етказишган эди. Убайдулло бобо тирик бўлганларида ҳозир 70 йилликларини нишонлаган бўларди.

Бугун пахта иши қурбонлари руҳи шодланиб, номи улуғланаётгани эзгу иш бўлди. Истиқлолимизнинг моҳияти ана шундай тадбирларда, бир сўз билан айтганда адолатнинг тикланиши, ҳақиқатнинг қарор топишида намоён бўлаётганлигини англаб, ҳис этиб турибмиз.

Рашид АРСЛОНОВ

ХИРМОНГА БАРАКА

Пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида
1999 йил 1 ноябрга бўлган
МАЪЛУМОТ

вилоятлар:	Топшириққа нисбатан фоиз ҳисобида	
	бир кунда	мавсум бошидан
Андижон	**0,25**	**105,7**
Самарқанд	**0,30**	**104,22**
Тошкент	**0,30**	**100,74**
Навоий	0,41	98,92
Бухоро	0,42	98,88
Хоразм	0,51	98,16
Жиззах	0,63	94,66
Қашқадарё	0,47	89,27
Фарғона	0,23	83,24
Сирдарё	0,70	81,81
Наманган	0,44	80,77
Сурхондарё	0,43	79,62
Қорақалпоғистон Республикаси	0,28	61,36
Ўзбекистон Республикаси бўйича	**0,41**	**89,67**
Тонна ҳисобида	**16481**	**358697**

БУ ЙИЛ САНАЦИЯДАН ЧИҚАМИЗ

Косон туманидаги санацияга тушган «Чироқчи» жамоа-ширкат хўжалигида мана икки йилдирки, молиявий соғломлаштириш тадбирлари ўтказилмоқда. Хўжалик аъзолари ўтган йили пахта тайёрлаш бўйича шартномвий режани муваффақиятли бажарган эди.

«Чироқчи»ликлар бу йил ҳам туманда биринчилардан бўлиб, пахта тайёрлаш топшириғини бажарди. Давлат омборларига 2 минг 150 тонна оқ олтин етказиб берилди. Орол Тожиев, Жуманиёз Холматов, исмат Холматов сингари ижарачилар ҳар гектар майдондан чўл шароитида 30-35 центнердан ошириб ҳосил олишга эришди.

ИСЛОҲОТ

— Йиғиштириб олинган ҳосилнинг 80 фоизини юқори навларга топширдик. Хўжалигимиз пахтанинг ўзидан йил якуни бўйича 7-8 миллион сўм соф фойда олади, — дейди хўжалик ташқи бошқаруви раиси Абдилбар Эшмонов. — Мўлжалимиз бўйича бу йил санациядан тўлиқ чиқамиз ва фойда билан ишлашга ўтамиз. Чунки, бошқа соҳалар бўйича ҳам йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлаяпмиз.

(ЎзА)

БИРНИКИ МИНГГА, МИНГНИКИ-ЧИ?

(Боши 1-бетда)

Телефон жиринглайди. Дастакни кўтарсангиз иккинчи томондан бир дунё юкнинг остида қолган кишининг овози келади.

— «Ишонч» телефоними?

— Ҳа шундай...

— Биззи кўчагаям газ берасилами, йўқми?

Бундай қўнғироқларнинг кўпига шахсан гувоҳ ҳам бўлдик ва ўйланиб қолдик. Наҳот орамизда ҳануз боқиманда кайфиятда кун кечираётган одамлар бўлса. Зеро, ана шундай қўнғироқларнинг аслан тагига етсангиз ё ҳақини тўламаган ёки арзимас бирон сабаб бўлиб чиқади. Юқорида қишнинг яқин қолганини бекорга эслатмадик. Чунки совуқ ҳароратда газ босимининг пасайиши табиий бўлгани ҳолда тўланмаган қарзлар касрига «қулоққа буроқ» тушиши ҳам бор гап эмасми?

Хўш ким айбдор бунга? Баъзи ҳолларда кўп қаватли уйларда яшовчилар шикоят қилиб қолишади:

... уйларнинг томи таъмирланмаганлиги учун ёғин-сочинли кунларда чакка ўтади. Ётишга ва ўтиришга жой тополмаймиз. Шунча йилдан бери мана шу аҳвол. Иситиш тармоқлари ишламайди. Овқатни пастда ўчоққа ўтин ёқиб пиширамиз. Чунки хонадонларда газ йўқ. Уйларнинг олдидаги ахлат чиқиндилари ҳам ташиб кетилмаслиги натижасида улар касаллик тарқатиш манбаига айланиб қолмоқда...»

Афсуски бундай ҳолларнинг аксарияти ўз тадсиғини топади, бироқ ана шундай уйларда яшовчи хонадонларнинг қарийб 100 фоизи газдан фалонча, турар жой учун шунча қарзлари бор.

Хўш, энди айтинг, «тўртинчи ҳокимият» кимнинг ёнини олсин? Албатта халққа, фуқарога ёрдамимиз тегсин деймиз. Унинг «ариғини чопмоқ» бўламиз. Аммо қонунчи, қонунни ҳам четлаб ўтиб бўлармикан?

Табиийки яна савол туғилади: Хўш нима қилмоқ керак? Назаримизда маҳалла оқсоқолларининг ташкилотчилиги шунда асқотади. Улар айтади: «Энг яхши тадбир — ҳашар».

Коммунал хизмат идоралари ҳам қараб туришмайди. Биргина шу йилнинг ўзида турли ташкилот ва маҳалла фуқаролари йиғинлари ёрдами билан жуда кўп жойлар, турар-жой бинолари таъмирдан чиқарилди. Туман ва шаҳар марказларида бир миллион 492 минг квадрат метрлик майдон ахлат уюмларидан тозаланди. Бундан ташқари йўл ёқаларига ўттиз икки минг тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Худди шу аснода аҳолини тоза ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш борасида чиқарилган бир қатор фармон ва қарорларни бажариш учун 550 километр газ, 152 километр ичимлик суви қувурларини ётқизиш лойиҳа ишлари тугалланди. Шунга кўра ҳозиргача 112 километр сув, 323 километр газ қувурлари ётқизилди.

Бугунги кунда бир кеча кундузда 150 минг кубметр сувни қайта ишлаб узатиш қувватига эга бўлган «Наманган — Учқўрғон» сув иншооти вилоятнинг қарийиб учдан бир қисмини тоза ичимлик суви билан таъминламоқда. Шунингдек, яна Учқурғон, Тўрақўрғон туманларини тўлиқ, Косонсойнинг бир қисмини ана шу иншоотдан сув борувчи линияга улаш масаласи кўрилмоқда.

Мазкур мақолани ёритиш билан коммунал хизмат кўрсатиш идораларига бўлган ҳайрҳоҳлигимизни билдирмоқчи эмасмиз. Зотан, бизни кўпроқ бошқа бир масала ўйлантиради. Юқорида айтилган ва тезда бартараф этса бўладиган айрим кичик нуқсонлар йиғилиб-йиғилиб, катта муаммоларни келтириб чиқаётгани кишини ташвишга солади. Ахир қачонгача давлат хазинасига кўз тикамиз.

Ҳозирги долзарб дамларда айрим одамларда ташаббускорлик ўрнига лоқайдликни, боқимандалик кайфиятини кўриб улардан ранжиймиз. Шиддаткор замон руҳига мослашиб кетолмаётганликларидан афсусланамиз. Аммо кишиларни бундай аросатдан қутқариш, уларни эртанги кунимизга ишонтириш, қалбларига меҳр ва фидоийлик туйғуларини сингдириш, тафакурини бойитиш айни бугуннинг энг устувор вазифаларидан бири эканлигини ҳам унутмаслигимиз керак.

Бугун Наманган вилояти ҳудудий коммунал хизматдан фойдаланиш бирлашмаси ходимлари олдида ана шундай катта вазифалар турибди. Фақат қишлоқларда 225 мингдан ортиқ хонадон бор бўлиб, уларни газ ва сув билан таъминловчи тармоқларни ҳисоблагичлар билан таъминлаш зарур. Ахир бир кишига 24 соат мобайнида зарур бўлган сув миқдори 400 литрни ташкил этсаю, аммо тўлов ҳақи 1 кубметр сув учун бор йўғи 4 сўм бўлишига қарамай, ҳақини вақтида тўланмаса. Ҳатто баъзи кишилар томонидан ишлатиладиган сув миқдори юқорида айтилганидан ҳам кўпайиб кетиши оби ҳаётнинг бесабаб исроф бўлишига сабаб бўлмоқда. Шунингдек, газ ва сув тарқатиш линияларини мувофиқлаштирилмаганини ҳам таъкидлаш керак. Чунки биров бировнинг касрига қолмоқда. Маслан, биринчи қаватдаги хонадон сувни сурункасига ташқарига — экин майдонига оқизиб қўяди. Оқибатда юқори қаватларга сув чиқмайди. Газ ҳам худди шундай. Кимдир керагидан ортиқ ёқади. Аммо кимдир унинг жабрини тортади. Бас, шундай экан барча саъй ҳаракатларни бирлаштириб, улум манфаатга хизмат қилайлик. Токи ҳар биримизнинг қилган ҳаракатимиз мингга, мингники туманга татисан.

Саййид ОЛИМ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТОВАР ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР ВА ТАДБИРКОРЛАР ПАЛАТАСИ

Республикамизнинг барча вилоятлари, шаҳар туманлари Палаталари қошида фаолият кўрсатаётган 183 та кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватловчи Ахборот-маслаҳат марказларининг кенг тарқалган тармоқлари орқали тадбиркорларга қуйидаги тўлақонли ва барча талабларга жавоб берадиган ҳамда арзон хизматлар кўрсатилмоқда.

- Янги корхоналарни очиш учун таъсис ҳужжатларини тайёрлаш;
- Инвестиция таклифларининг техник иқтисодий асосини ва бизнес-режаларини ишлаб чиқиш, кредит олиш учун керакли ҳужжатлар мажмуасини ва бошқа ҳужжатларни тайёрлаш, технологик ускуналарни танлаш ва бошқа хизматлар;
- Хилма-хил ҳуқуқий хизматлар кўрсатиш, шу жумладан, солиқ, молия, банк, суғурта ва бошқа идоралар билан бўладиган ўзаро муносабатларни ташкил қилишда кўмаклашиш;
- Иқтисодий, ҳуқуқий ишлаб чиқариш технологияси бўйича керакли маълумотлар билан таъминлаш ва бошқа зарурий маслаҳатларни бериш.

Жойлардаги ахборот-маслаҳат марказларида Европа Иттифоқининг ТАСИС дастури ва андозалари асосида тайёрланган малакали мутахассислар ишлайдилар.

Ҳурматли Тадбиркорлар!

Ахборот-маслаҳат марказлари хизматидан самарали фойдаланишга шошилинг!

КИЧИК ВА ЎРТА ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛОВЧИ ҲУДУДИЙ АХБОРОТ-МАСЛАҲАТ МАРКАЗЛАРИНИНГ МАНЗИЛЛАРИ:

Нукус шаҳри, А. Темур кўчаси 112-«А» уй. Тел. 222-02-96

Андижон шаҳри, А. Навоий кўчаси, 122-. Тел: 22-17-37, 22-17-39

Бухоро шаҳри, А. Навоий шоҳкўчаси, 10. Тел: 3-06-82, 3-43-17

Жиззах шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси, 63. Тел: 3-36-43, 3-36-16, 3-16-23

Қарши шаҳри, Мустақиллик майдони, 2. Тел: 4-53-43, 3-06-93, 4-52-67

Навоий шаҳри, Петров кўчаси, 29. Тел: 5-39-60

Наманган шаҳри, Усмон Носир кўчаси, 7. Тел: 6-61-00, 6-29-29

Самарқанд шаҳри, М. Улуғбек кўчаси, 148. Тел: 31-17-42, 24-06-38

Термиз шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 25. Тел: 3-74-15, 3-27-09, 3-08-49

Гулистон шаҳри, А. Навоий кўчаси, 29, 3-қават. Тел: 25-07-00, 25-47-87

Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 42. Тел: 67-16-31, 67-15-28, 67-16-30

Фарғона шаҳри, М. Қосимов кўчаси, 58. Тел: 24-72-52, 24-43-45

Урганч шаҳри, ал-Хоразмий кўчаси, 27. Тел: 6-52-44, 6-87-50

Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, 12. Тел: 55-56-33, 55-04-87, 133-27-07.

Мурожаат учун манзил: 700047, Тошкент ш., Бухоро кўчаси, 6-уй. Ўзбекистон ТИТ Палатаси. тел: 1330699, 1320907.

КОРХОНА РАҲБАРЛАРИ ВА ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Товар ишлаб чиқарувчилар ва Тадбиркорлар палатаси қошида

EAN 375 UZBEKISTAN

«EAN UZBEKISTAN»

товар ва хизматларни автоматик индентификациялаш маркази ташкил этилган.

Бу марказ «EAN International» Халқаро уюшмаси аъзосидир.

Мазкур марказ халқаро талаблар даражасида товарлар ва хизматларга EAN штрих кодларини бериш ва уларни рўйхатдан ўтказиш ҳамда товарларни индентификациялаш тизимидан фойдаланувчилар учун услубий ёрдам кўрсатиш билан шуғулланади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 21 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган товарларга штрихли кодлашни жорий этиш тўғрисида»ги қарорига асосан, мулкчилик шаклларидан қатъий назар, барча юридик шахслар ишлаб чиқарган товарларни штрихли кодлашни қуйидаги муддатларда амалга оширишлари керак:

- экспорт қилинаётган маҳсулотларни, янги товарларни ва улар учун этикеткалар ёки ўраш жойлаш буюмлари, буюртма қилинаётган товарларни тамғалашни 2000 йил 1 мартгача;
- бошқа барча товарларни 2000 йил охиригача тамғалаш тавсия қилинади.

Эндиликда Сиз ишлаб чиқарган маҳсулотлар қадоқланиши жаҳон талабларига жавоб беради, чунки Ўзбекистон Республикаси ўзининг штрихли кодига эга бўлади..

Мурожаат учун манзил: 700047, Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси. 6-уй «EAN Uzbekistan».

ТЕЛ: 132-79-46.

«ДИҚҚИНАФАС УЙДА ЁТМОҚ ПАЙТИМАС»

(Боши 1-бетда)

140 минг аҳолиси бор Бувайда, одамларининг ҳаммаси қишлоқларда яшайдиган туман, ҳокимнинг ўз сўзлари билан айтганда «республиканинг ягона қишлоқ газетасини» бор-йўғи 8 дона олади!

Ана сизга бир тумандаги матбуотга муносабат! Раҳбарнинг сўзи-ю иш тутими!

Энди менга Бувайдада туман марказий кутубхонасини кўчириб, ўрнига бошқа бир идорани жойлаштиришгани, туман газетасининг адади иккинчи ярим йилликда кескин камайиб кетгани, ҳатто газета айрим ҳолларда ипак қуртига ишлатиладиган қоғозга босилаётгани боиси ойдек равшан эди...

«Ҳадеб ер, сув, пахта-ю пудратдан гап очавермай, бу гал туман газетаси, қишлоқдаги ҳамкасблар ҳақида ҳикоя қилсам қалай бўларкин? — деган ўйда йўлимни «Бувайда кўзгуси» таҳририяти томон бурдим.

Бу ерда менинг эски қадрдонларим меҳнат қилишади. Муҳаррир Отабек Раҳмон. Яхши журналист. Тошкент, Гулистон, Фарғона «қозони»да қайнаб қалами чархланган. Ўзи ҳам кўп камтар, содда, самимий йигит. Масъул котиб Қизлархон Маматқулова билан дорилфунунда бирга ўқиганмиз. Кўринишдан вазмин, мулойим бу аёлнинг қалби тубида бир жўшқин дарё оқиб ётади. Турсуной Сулаймонова. Юриш, туриши, муомила-муносабатида ўзбек аёлига хос мулойимлик, ҳаё, ибо мужассам бу синглимиз яхши журналист бўлиш билан бирга гўзал шоира ҳам.

Ўтган гал келганимда... Турсунойнинг бошига оғир мусибат тушганини эшитдим. Турмуш ўртоғи вафот этибди. Мунис, муштипар аёлга чин қалбдан ҳамдардлик изҳор этарканман кўз олдимга Нурмуҳаммад ака келди. Билимдон, бағри кенг, улфати инсон эди раҳматли...

Мели Зиёд. Мана қирқ йилдирки, бу заҳматкаш инсон туман марказидан ўн чақирим олис қишлоғидан ишга яёв келиб яёв кетади. Отабекнинг айтишича, ҳатто автолар тўхтаса ҳам чиқмасакан. Энг яхшиси «ўн биринчи трамвай» деркан...

Хонасида экан Отабек. Қучоқлашиб кўришамиз. Кейин бирин-кетин Турсуной, Қизлархон кириб келишади. «Газеталарингизни ўқиб ётибмиз», дейди Отабек. «Кеча эслагандик», дейди Қизлархон. «Чарчамай ишлаб юрибсизми?» дейди Турсуной. Камина бу илтифотлардан яйраб диванда катта холамнинг уйида ўтиргандек талтайиб ўтираман. Ҳамкасб барибир ҳамкасб-да. Бир-бирингни тез уқасан, тушунасан.

Газетанинг навбатдаги сони тайёрланяпти экан... Ҳадемай Отабекни ҳокимиятга чақиришди. Турсуной билан Қизлархон эса тайёр бўлган саҳифаларни ўқишга тутинишди. Мен бўлсам «Бувайда кўзгуси»нинг сўнгги сонларини кўздан кечира бошладим.

Бувайдадагина эмас, бутун Фарғонада «бой мухбир» номини олган, кекса журналист Қаюм Турсунов «Тадбиркор отахон» сарлавҳали мақоласида 72 ёшли тиниб-тинчимас Холиқназар ота Толиповнинг савобли ишларини қаламга олибдилар. Холиқназар ота ўғил-қизлари, набираларини ёнларига олиб шахсий жамғармаларидан уйларининг шундоқ ёнбошига тегирмон, савдо дўкони, қурибдилар. Бундан ташқари «Холиқназар отанинг анжирзор боғи, сабзавот ва полиз экинлари экадиган томорқаси бўлиб эрта баҳорда картошканинг ўзидан юз минг сўм даромад қилишибди. Анжирзор ҳам ота оиласига шу ёзнинг ўзида яқин 120 минг сўм «ташлаб кетибди.

«Мустақилликнинг 8 йили ичида ота хонадони иккита енгил машинали бўлди, — деб ёзади мақола сўнгида Қаюм ака, — яна у киши отасидан эрта етим қолган икки набирасининг уйли-жойли қилди!».

Қизлархон Маматқулова «Нуқтаи назар» рукни остида берилган «Жавобгарлик» мақоласида ёшлар тарбиясига оид бир қатор долзарб масалаларни ўртага ташлайди.

Газетхон Чўлпоной ҳожи она Ҳамдамова «Юракда юрт ишқи бўлса» мақоласида ёзади: «Ўқитувчи сифатида, ёшларга шуни таъкидламоқчиманки, бизнинг динимиз инсонни ҳамиша тўғриликка, ҳалолликка покликка, раҳм-шафқатлиликка етаклайди. Баъзи оқимларга кириб қолаётган ёшлар кўзларини катта очишлари зарур. Юртимиз, элимиз учун куйиб ёнаётган юртбошимизга садоқат кўрсатишлари, тинчлигимиз, фаровонлигимиз қадрига етишлари зарур».

Ёш қаламкаш Азизахон Солиеванинг ҳаётий ҳикояларида қишлоқ кишиларидаги ажиб бир соддалик, самимият қаламга олинади. Айни пайтда бу ҳикояларни енгил юмор руҳи билан суғорилганлиги ўқувчига завқ беради. «Бувайда кўзгуси»даги аксарият мақолалар содда, равон. Енгил ўқилади. Айни пайтда газетани варақлаб, танқидий, таҳлилий мақолалар камлигига эътибор бердим. Балки, туман раҳбарияти танқидга йўл бермас... Менинг назаримда, на фақат Бувайда, балки, барча туман ҳокимлари газетадан фойдалана билишлари керак.

Мамлакатимиз раҳбарининг ички ва ташқи сиёсатларини оммага етказишда, жойлардаги олға кетишимизга ҳалал бераётган камчилик ва нуқсонларни бартараф этишда «бетга айтганнинг заҳри йўқ» қабилидаги ошкора сўзнинг, «тўртинчи ҳокимият» мақомини олиб бораётган матбуотнинг ўрни, аҳамияти беқиёс.

Эҳтимол... Отабекнинг ўзида, ҳамкасбларимизда журъат, жасорат етишмаётгандир. Тағин, ким билсин...

Яна газета ҳақида, содда, меҳнаткаш, фидойи инсонлар юрти Бувайда ҳақида кўп гаплар айтишим мумкин эди. Бироқ, мен шу ерда тийиламан. Боиси, шоир «ёзганинг билан бўлмас шеъринг бесамар зое» деганидек, бувайдаликлар бор-йўғи саккиз дона «Қишлоқ ҳаёти» олишади. Бу деган сўз... файласуф шоиримиз, қаҳрамон шоир акамиз гапнинг бўладиганини айтиб қўйибдилар-ку. Эзилиб нима қилдим. Барибир...

Яна кўнгилдан «эҳтимол бу гаплар уларнинг ориятини қўзғаб қолса ажабмас», деган гап ўтади. Кошкийди....

Ортиқали НОМОЗОВ

Деновлик каштачи.

Шавкат АКРАМОВ олган сурат.

Ҳоҳ ишонинг, ҳоҳ ишонманг

ЖОДУГАРЛИК БОР ГАПМИ?

Яқинда бир дўстим қуйидаги воқеани ҳикоя қилиб берди.

— Бир идорада директор лавозимида ишлардим. ишларимиз кўнгилдагидек кетаётган эди. Хўжалик ҳисобида аравамизни ўзимиз бемалол тортардик.

Бир куни кўзлари чақчайган, калта қирқилган сочлари паттайган озғингина хотин иш сўраб келди. Камола исмли ўша хотинни фаррошликка ишга қабул қилдик.

Орадан кўп ўтмай ўзимни ғалати ҳис қила бошладим. Бошимнинг аллақаери лўқиллаб, қулоқларим тагида шамол эсаётгандек шувулларди. Кун бўйи лоҳас юрардим.

Энг ёмони, мен қандайдир ғалати ҳолга тушаётганимни тан олишни истамасдим. Шифокорга айтишга арзигулик касалим йўқ.

Бу ҳол албатта ўзгаларга таъсир қилмасдан қолмасди. Ишхонамда ҳам, уйимда ҳам муомалам ўзгарганини сезмаган эканман. Жеркиб гапириш одатим йўқ эди. Шунақа бўлиб қолганимни акс-садо янглиғ ўзимга бўлаётган муносабатлардан англаб қолдим. Ҳатто, хотиним бир куни суяк-суягимдан ўтказиб юборди. Нима дейди денг: — Вой ўлай, нега кўзларингиз бошқача? Шошманг-шошманг, сизга бир нарса тегибди. Жин чалгандақа бўп қопсиз...

— Нима қилай, ахир? — дедим инграгандек.

— Нима қилишни қўйиб берсангиз бўлгани..

— Билганингни қил!

Ожизам билганини қилди. Фолбинга бориб, антиқа гаплар топиб келса, денг. «Ишхонасида бир жодугар пайдо бўлибди. Қаттиқ жодулаб қўйган. Тезда ирим-сиримини қилмаса, бедаво дардга чалиниб қолиши мумкин...».

Наҳот шу гап рост бўлса?..

Наҳот, ўша хотин...

Ўзи эшитиб қолса, нима деркин? Чақчайган кўзларини баттар чақчайтириши турган гап.

Кўнглимдагини сезгандек хотиним ўша айқаш-уйқаш фикрлардан мени қутқарди.

— Сиз ҳеч нарсага бошингизни қотирманг. Фолбин буюрганларини бажарсак, ўша жодугарингиз ўз-ўзидан қуриб кетаркан.

Чўкканга чўпдан мадад, деганларидек, рози бўлдим. Буюрганидек жума куни худойи қилдик. Атаб сўйилган қўйнинг қонини ҳам алламбалолар қилишди. Қизиғи, мулла «қайтармаси»ни ўқигани сари ўзимни қушдек енгил ҳис этардим. Бошимдан тоғ ағдарилаётгандек бўларди. Ниҳоят, уйқу элита бошлади. Кекириб-кекириб қироат қилаётган мулла уйқу пардалари ортида кўринмай кетди...

Шундан кейин фаррош хотин «ўз аризасига биноан» ишдан бўшаб кетди. Гапга худди шу ерда нуқта қўймоқчийдим. Лекин...

Яқинда кутилмаганда бошқармамиздан йўқлаб қолишди. Оёқни қўлга олиб борсам, Қудрат Қулмуродовичнинг авзойи бузуқ. Аслида, талашиб-тортишадиган гап ҳам йўқ. Ўтирсак — ўпоқ, турсак-сўпоқ қабилида ғижиди, холос.

Тарвузим қўлтиғимдан тушганча бошқармадан қайтаётганимда зинадан лапанглаб чиқаётган фаррош хотин — Камолага дуч келиб қолсам, денг. Энди бу ёққа ишга ўтдим, дейдими-ей. Қўлида қоғозга ўралган бир нарса. Эҳтимол «жоду ашёлари»дир?!

Юрагим така-пука бўлиб кетди...

Эҳтимол сизнинг бошингиздан ҳам шунақа «савдо»лар ўтгандир? Умуман сиз жодуга ишонасизми? Эҳтимол ўша фаррош хотинда ҳеч бир сиру синоат йўқдир?

Нима дейсиз?

Тўлқин ЭШБЕК

БИР СОАТЛИК АДОЛАТ

ҲИКОЯТ

Мана шу нилий осмон остида одил бир подшоҳ яшарди. Кўп умри мамлакатда адолат ўрнатиш ташвиши билан ўтди. Фуқароларига қарата айтадиган икки гапининг бирида: « Савоб ишни ҳар куни қилинглар, адолатпеша бўлинглар!» дея фатво бергувчи эди...

Кунлардан бир куни шу подшоҳ ҳаж сафарига отланиб қолди. Бундан воқиф бўлган фуқаро норози бўлиб, шоҳ йўлига кўндаланг чиқди:

— Олампаноҳ, мамлакатни бегоналар илкига топшириб кетасизми? Яшнаб турган шундай чаманистонни ўзгалар ихтиёрида қолдирсангиз, қайтиб келгунингизча мамлакат хароб бўлади. Бу раъйингиздан қайтинг, шаҳаншоҳ!

Подшоҳ сусайди. Отдан тушди. Тўпланган фуқародан изн сўраб, сарой аёнларига қарата шундай деди:

— Камина аллақачондан бери ҳожилар қаторида бўлмоқни истаб юрибмен. Бу — ҳукмроннинг тилаги. Бу тилакдан мени ҳеч ким қайтаролмайди. Бироқ, тилагимни халойиқ тилагидан устун қўёлмасмен. Бунга ҳаққим ҳам йўқ. Лекин раъйимдан ҳам қайтмасмен. Ахир, мен ҳам қиёмат кунида ҳожилар қаторида бўлмоғим керак.

Бу муаммо тугунини ечмоқ осон кечмади. Ҳамма гангиб қолди. Халойиқ орасидан мункиллаган бир чол чиқиб, ҳукмрон мушкулини осон қилди.

— Ҳожилар қаторида бўлмоғингиз имкони бор, давлатпаноҳ. Яқинда сафардан қайтган ҳожининг ҳаж савобини сотиб оласиз, вассалом!

Подшоҳ кўнди. Вазири аъзам бу ҳақда мамлакатга жар солди. Йигирма марта ҳажга бориб келган бир художўй ҳожини топиб, саройга бошлаб келдилар. Олампаноҳ бир марталик ҳаж савобини беришини сўраб, унга илтижо қилди.

— Тила тилагингни, эй бандаи мўмин. Ўн минг тилло сен азиз инсонга садақа бўлсин. Сўровим шуки, тилагимни рад қилма: бир ҳожилик савобини менга соттин.

Ҳожи ўта диёнатли инсон эди, тахт соҳиби пойига таъзим этиб:

— Эй, шаҳаншоҳ, тилло дегани нимаси? Бир ҳаж на бўлғай? Йигирма ҳажнинг савобини сизга бағишлагумдир. Сиз менга фақат... фақат бир соатлик қилган адолатли ишингизнинг савобини берсангиз бас!

Алалхусус, мухтасар гап шуки, ҳукмдорнинг бир соатлик қилган адолати йигирма ҳажнинг савобига тенг экан...

Аҳад ҲАСАН,
Шофиркон

МОМОҚАЙМОҚ

Табиат шифохонаси

Момоқаймоқнинг таркибида фойдали моддалар кўп. Ўсимлик барглари ҳамда гултўпламларида ксантофиллинлар, лютеин ва параксантин, каротиноидли моддалар, витамин В2 мавжуд. Янги чиққан баргларининг сут ширасида лактуцерол, каучук, холин, аспарагин, сапонинлар, органик кислоталар, мумсимон моддалар бор. Момоқаймоқнинг илдизи таркибида эса тараксерол, тараксол, тараксастерол, шунингдек, стеринлар 24 % инулин, 2-3 % каучук, ёғлар (пальмитин, олеин, линол, церотин кислоталаридан ташкил топган глицеринлар киради) мавжуд.

Момоқаймоқ халқ медицинасида кенг кўламда ишлатилади. Жумладан, уни овқат ҳазм қилиш органларининг фаолиятини тезлатувчи восита сифатида, илдизи ва баргидан тайёрланган дамлама буйрак касаллигини даволашда, сурги дори ҳамда ўт ва сийдик ҳайдовчи омил сифатида ишлатилади. Бундан ташқари момоқаймоқ илдизидан тайёрланган дамлама жигар шамоллашида, ўт пуфаги ва меъда яллиғланишида нафли ҳисобланади. Шунингдек, у бавосилни даволашда ҳам тавсия этилади. Бундай дамлама билан тиш ва томоқ оғриганда оғиз чайқаш, баргини майдалаб узум сиркасига қўшиб сўгалларни кетказиш мумкин. Баргидан олинган шира камқонлик, дармонсизлик ва кўкрак қафаси касалликларини даволашда ёрдам беради.

Илмий медицинада момоқаймоқдан тайёрланган препаратлардан кенг фойдаланилади. Ўсимлик илдизидан тайёрланган қуюқ экстракт ёки порошок иштаҳа очувчи, овқат ҳазм бўлишини яхшиловчи, ўт ҳайдовчи дори сифатида, анацидли гастритни даволаш учун тавсия этилади. Шунингдек, фармацевтикада ҳам момоқаймоқ, ўсимлигидан фойдаланилади.

(«Шифобахш неъматлар» китобидан).

ИЖОДИЙ ГУЛДАСТА ТАҚДИМИ

КЎРГАЗМА

Истеъдодли мусаввир, Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институтининг профессори Дилёр Имомовга таваллуд кунининг 60 йиллигига бағишланган шахсий кўргазмаси очилиши маросимида Ўзбекистон Бадиий Академиясининг кумуш медали топширилди.

Пойтахтимиздаги Марказий кўргазмалар залида ўтказилаётган бу экспозициядан ўрин олган 100дан ошиқ асар мусаввирнинг кўплаб хорижий юртлар, шунингдек, мамлакатимиз бўйлаб уюштирган ижодий сафарлари натижасида яратилган. «Руҳ илтижоси», «Отамга», «Куз ёмғири», «Шамол», «Шаршара» каби рангтасвир асарлар кишини ҳаёт ва ўлим, ёруғлик ва зулмат, меҳр-муҳаббат каби фалсафий тушунчалар ҳақида фикр юритишга ундайди.

— Дилёр Имомовнинг талай асарлари Ўзбекистоннинг бир қатор музейларида, шунингдек, Монголия, Франция, Германия, Туркия, Корея ва бошқа мамлакатларнинг санъат галереяларида сақланмоқда, — деди Ўзбекистон халқ рассоми, академик Жавлон Умарбеков. — Суратларнинг сермазмунлиги, бўёқларнинг тиниқлиги ва тасвирдаги жонлилик мусаввир ижодининг ўзига хослигидан далолат беради.

«Туркистон-пресс»

ЙИҒЛАГАННИНГ УМРИ УЗОҚ БЎЛАРМИШ

АЖИБ ДУНЁ

Олмонияда эркаклар аёлларга қараганда ўртача саккиз йил аввал дунёдан кўз юмишар экан. Яъни, эркаклар ўртача 69 га кирса, аёллар 77 йил яшашмоқда. Таниқли Америка нейрологи Билл Фрейнинг фикрига қараганда эркакларнинг барвақт оламдан кўз юмишига сабаб уларнинг жуда кам «обидийда» қилишлари экан. Сен-Поли шаҳридаги Альцгейпер институти раҳбарларидан бири ҳам бу фикрни маъқуллаганди: «Йиғлаб туриш хосиятли. Боиси кўз ёшлари танамизда кутилмаган ҳолатлар, иллатларни ювиб чиқарар экан. Бундай зарарли гармонларнинг кўпайиши эса кишини инфаркт ва инсультга олиб келиши оқибатида эркаклар ўлими содир бўлади». Бундан ташқари кайфиятсизликдан юзага келадиган гармонлар кексаларга хос ҳардамхаёлликни ҳам юзага келтириши мумкин.

Маълумки, эркаклар 13-16 ёшдан кейин «мардлар йиғламайди» маъносида кўз ёши қилмай қўядилар. Аёллар эса аксинча, азага борган ўз дардини айтиб йиғлайди деганларидек, кўз ёши тўкиб, кўнгил ёзадилар.

Ҳозир олимлар эркаклар ҳам йиғлашни одат қилишлари мумкинми деган саволга жавоб ахтармоқдалар. Доктор Лерпернинг фикрича «Бунинг учун эркаклар кўз ёшини ихтиёр этишлари зарур. Иложи борича арзир-арзимас нохушликларда ҳам йиғлоқи бўлиб қолишлари ҳеч гап эмас».

Хориж матбуоти материаллари асосида О. АСҚАРОВА тайёрлади.

АЖАБСАНДА

Пазанда маслаҳати

500 г лаҳм гўшт, 150 г думба ёғ, 500 г картошка, помидор, сабзи, пиёз, 100 г саримсоқ, 2 дона булғор қалампири, бир боғ кашнич, туз, зираворлар.

Гўшт ва картошкани кубик қилиб, сабзи ва помидорни майдалаб, саримсоқ ва булғор қалампирини паррак-паррак қилиб тўғрайсиз. таом буғда пиширилади. Бунинг учун 2 та идиш керак. Кичик идишга масалliqларни қатлам-қатлам териб чиқасиз. Охирида гўшт ва думба ёғ бўлаклари солинади. Ҳар бир қатламга бир оздан туз, мурч ва зира сепилади. Масаллиқ солинган идишни катта идишга солиб, унинг оралиғига сув қуйиб оловга қўясиз. Катта идишда доим сув бўлиши керак. Уни жуда маҳкам беркитасиз. Бу таом 2 соатда пишади.

Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги Ҳамза Умаров номли 253-сонли ўрта мактаб томонидан 1994 йили 15 июнда Баситханов Авазхон Надирханович номига берилган таянч маълумот тўғрисидаги А № 528448 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

«ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ» СИЗНИНГ ГАЗЕТАНГИЗ

2000 ЙИЛ УЧУН ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

Азиз газетхон!

Сиз, «Қишлоқ ҳаёти»га обуна бўлдингизми?

Йил-ўн икки ой хонадонимга маънавият кириб борсин, нур кириб борсин десангиз, «Қишлоқ ҳаёти»га ёзилинг! Газетамиз билан ошно бўлсангиз иқтисодий-сиёсий, ижтимоий-маданий ҳаётдаги кундалик энг муҳим янгиликлардан вақтида хабар топасиз. Дунё воқеаларидан воқиф бўласиз. Ғаройиб ҳодисалар хусусида қизиқарли мақолалар ўқийсиз.

«Қишлоқ ҳаёти» — Сизнинг энг яқин ҳамроҳингиз, суҳбатдошингиз!

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг нашр индекси — 144.

«ЕВРО-2000» ИШТИРОКЧИЛАРИ САРАЛАНДИ

ФУТБОЛ

Голландия ва Бельгияда келгуси йилда ўтказиладиган футбол бўйича Европа чемпионатининг асосий саралаш босқичи ортда қолди. Айни пайтда чемпионатнинг финал қисмида иштирок этиши лозим 16 мамлакат терма жамоаларининг 12 таси узил-кесил аниқланди. Улар сирасига Бельгия, Голландия, Италия, Норвегия, Германия, Франция, Швеция, Испания, Руминия, Югославия, Чехия ва Португалия терма жамоаларини киритиш мумкин.

Россия терма жамоасининг ушбу турнирда қандай ўйин кўрсатганлигини ишқибозлар яхши билишади. Турнир аввалида А. Бишовец раҳбарлигида бўлган жамоа дастлабки уч ўйинда 9 очкони рақибларига «ҳадя» қилди. Шундан сўнг жамоанинг бош мураббийлик лавозимини эгаллаган Олег Романцев раҳбарлигида Россия терма жамоаси гуруҳ жадвалида кескин ўзгаришларни амалга оширишга эришди. Арманистонни, Андоррани, сўнгра Франция терма жамоасини мағлубиятга учратган россияликлар шундан кейин ўтган уч учрашувда рақибларига бирорта ҳам имконият қолдирмадилар ва гуруҳда иккинчи ўринга кўтарилдилар. «Евро-2000»дан умидини узган мухлислар Романцев шогирдларининг финал босқичига чиқиш учун қўлга киритилиши лозим бўлган икки йўлланмадан бирини эгаллашини шубҳа қилмай қўйдилар.

Афсуски, мутахассислар «аср матчи» деб атаган, икки қардош мамлакат — Россия ва Украина терма жамоаларининг Лужникидаги учрашуви, боз устига Франция ўз майдонида Исландияни 3:2 ҳисобида енгиши Россия терма жамоасини «Евро-2000» финал босқичига чиқиш ҳуқуқидан маҳрум этди.

Ўз саралаш гуруҳида Франция терма жамоасидан сўнг иккинчи ўринни эгаллаган Украина футболчилари эса яна бир синов босқичидан муваффақиятли ўтсагина, 2000 йилда Голландия ва Бельгияда ўтказиладиган Европа чемпионатининг финал босқичига йўлланмани қўлга киритади. Германияда ўтган қуръа ташлаш маросимида қолган тўрт ўрин учун курашадиган жамоалар жуфтлиги аниқланди. Унга кўра Украина терма жамоаси Словения билан, Англия, Шотландия билан, Исроил, Дания билан ва Ирландия, Туркия терма жамоаси ўзаро куч синашадиган бўлдилар. Икки учрашув якунига кўра ғолиб жамоалар эса «Евро-2000» финал босқичига тўғридан тўғри йўл оладилар.

Ёдгор ТЎЙМЕТОВ

Ташкилот
Чекланмаган миқдорда
ҚИММАТ НАРХДА
пиёз
сотиб олади.
Телефон: (3662) - 33-44-97
Факс: (3662) - 31-06-10

Бош муҳаррир
Ўткир
РАҲМАТ

МУАССИСЛАР — *Ўзбекистон Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўзпахтасаноатсотиш» уюшмаси, «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси, Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси.*

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

Телефонлар: муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, масъул котиб — 133-09-93, ижодий гуруҳлар: агросаноат мажмуи — 136-54-51, ижтимоий ҳаёт ва ҳуқуқ — 136-56-30, молиявий хизмат — 136-56-36, макроиқтисодиёт — 136-56-25, маънавият-маърифат ва спорт — 136-54-51, хатлар ва вилоят мухбирлари билан ишлаш — 136-54-42.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

«Қишлоқ ҳаёти» материалларини кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 00006. Буюртма Г— 0901, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.00. 1 2 3 3 4 6.